पृथिवी नो अभ्वात्'' इति। 'उर्वी' गुणैरधिके, 'पृथ्वि' स्वरूपेण विस्तीर्णे, 'बहुले' भोगैः प्रभूते, 'दूरे अन्ते' सर्व्वेषां दूरवर्त्तिन्यौ समीपवर्त्तिन्यौ च, सर्व्वत्र विद्यमानत्वात्। तादृश्यौ द्यावापृथिव्यावभिलक्ष्य अहम्, 'अस्मिन्' 'यज्ञे', 'नमसा' नमस्कारेण युक्तं, 'उपब्रुवे' किञ्चिद्विज्ञापनं ब्रवीमि। किं तद्विज्ञापनमिति तदुच्यते, 'ये' द्यावापृथिव्यौ, 'सुभगे' सौभाग्ययुक्ते, 'सुप्रतूर्त्ती' सुष्ठु शत्रुहिंसके, 'दधाते' जगद्गर्भं धारयतः। ते 'द्यावा', 'पृथिवी', युवामुभे 'नः' अस्मान्, 'अभ्वाद्रक्षतं' अभवनमसद्भावो विनाशस्तस्माद्विनाशात् पालयतम्॥

अथ औषधीभ्यो वेहतमालभेत प्रजाकाम इत्यस्य पशोः सूक्ते क्रमेण षट्कप्रतीकानि दर्शयति। ''या जाता औषधयोऽतिविश्वाः परिष्ठाः। या औषधयः सोमराज्ञीरश्वावताᳬ सोमवतीं। औषधीरिति मातरोऽन्यावो अन्यामवतु'' [८] इति। या जाता औषधय इति वपायाः पुरोऽनुवाक्या। अतिविश्वाः परिष्ठास्तेन इवेति याज्या। या औषधयः सोमराज्ञीरिति पुरोऽनुवाक्या। अश्वावतीᳬ सोमवतीमिति याज्या। औषधीरिति मातर इति हविषः पुरोऽनुवाक्या। अन्यावो अन्यामवत्विति याज्या। एतत्सर्वं या जाता औषधयो देवेभ्यः त्रियुगᳬ पुरेत्यस्मिननुवाके व्याख्यातम्॥

अत्र विनियोगसंग्रहः।

इन्द्रस्तरस्वानित्येतदभिमानिष्व ऐन्द्रके।
अनवो वज्रयुक्तेन्द्रे वशायां विष्णुमित्यदः॥